

טוב העלון השבועי להסות בה'

מה יותר גדול מכיפור?

אדם לא מדבר כמה שנים עם אחותו בגלל מריבה שטותית, שכנים מחרימים אחד את השני בגלל בעית חניה טיפשית, בת נשואה לא בקשר עם הוריה עקב אי הבנה פעוטה, והנכדים לא מכירים את סבא וסבתא. כמה צער יש לה' בשמיים על משחקי כבוד מסכנים, אשר אין אחד מוכן לכופף את עצמו לחברו!!

ומה היום הכי שמח לה' היום שלפני כיפור, שבו ישראל מתווכים את השלום ביניהם!!

ועקב מעלת וקדושת יום ט' בתשרי, ערב כיפור, כותב ה'נודע ביהודה' (דרשות הצ"ח לשבת שובה): **"והנה מעשה שטן ביום הקדוש - ערב כיפור (ט' בתשרי), רובם באים לידי כעס עבור דבר שטות".** כיוון שהיום גדול בקדושתו, באים בו יותר לכעס ומריבה.

סיפר האדמו"ר מסקולען זצ"ל (בספרו פרשת 'בהעלותך') כי שמע מבעל המעשה: יום אחד נשמעה טרגדיה נוראה: אשה צעירה נעשתה משותקת לגמרי אחר שעברה אסון נורא ולא יכלה להזיז את איבריה...

- המשך בעמוד 3 -

הנה עומדים אנו סמוך ליום הקדוש והטהור בשנה - יום הכיפורים, אשר לא היו ימים טובים לישראל כיום הכיפורים. היום בו בן אנוש מקבל מתנה אלוקית של ניקוי נשמתו על ידי כל וידוי ותענית כתינוק שנולד ללא רבב של חטא. **"אילו היה יום כיפור מתרחש רק פעם ב-70 שנה"**, אמר ר' ישראל מסלנט זצ"ל, **"היינו צריכים לרקוד ולשמוח ללא סוף, שהרי ביום זה מתכפרים לאדם כל עוונותיו, והינו נטהר ומתנקה כתינוק שנולד, שעצם היום בעצמו מכפר לשבים, כל שכן שזכינו שיש לנו יום כיפור בכל שנה ושנה"**.

אלא, שכתב ה'ענף יוסף' (יומא פא) חידוש עצום ונורא: אמרו רבותינו ז"ל כי ישנה מצוה לאכול בערב כיפור, בתאריך ט' בתשרי, עד כדי כך שכל האוכל ב-ט' בתשרי, מעלה עליו הכתוב כאילו התענה בתשיעי ובעשירי יחדיו! ומדוע? אומר הצדיק דבר נורא: **"ובספר 'שפת אמת' (הקדמון) כתב: 'ולי נראה כי כפרת העוון של היהודי תלויה ביום התשיעי יותר מהעשירי'".** וואו... מדוע? ממשיך הצדיק: **"מפני שביום ט' תשרי, יום שלפני כיפור, צריכים ישראל לתווך (לעשות) שלום ביניהם. ומטעם זה, ציווה אותנו לאכול ולשתות ביום ט' בתשרי, כדי שיהא לאדם לב שמח ע"י האכילה, וילך לרצות את חברו ולבקש ממנו סליחה. כי ביום הצום אשר האדם אינו אוכל בו, תתגבר עליו המרירות המחרחרת כל ריב וכל נגע".** לכן, כותב הצדיק שהיום לפני כיפור, יום ט' בתשרי גדול יותר מיום הכיפורים בעצמו, כיוון שהאדם שמח בו באכילה ויותר קל לו לפייס את חברו, ולכן כל האוכל ושותה ביום זה - כאילו צם גם בתשיעי וגם בעשירי. מבהיל!

מה יותר גדול מיום הכיפורים עצמו? ערב כיפור! שאז האדם הולך לרצות את חברו ולבקש את סליחתו - זה יום גדול בשמיים יותר מיום כיפור עצמו.

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מו"א ועט"ר מיכאל בן אורה

קלרה חתון בת סלחה

ולרי בן אירנה

ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. גבריאל בן סמינה. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. שרית שרה בת ויקטוריה. גלילי הכהן בן כוכבה. יוסף בן תמו. טובה בת מרים. יצחק בן טובה. אסתר בת מויל. תקווה בת פנינה. סופיה שרה בת רוזה. אבלין עדינה בת פרחיה. ר' אברהם בן ר' סעדיה. עמרון אורי בן יוסף. סאן אמנון בן שרה הי"ד, משה כהן בן נוהה ויוסף. יעקב בן שמחה. טליה מרים בת דינה וחיים.

לרפואה, פרנסה והצלחה: מ"א ציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. דניאל בן ציפורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. גאולה בת דבורה. שרה חיה רפאלה בת רחל. טליה רות בת מרים הי"ו. ינון בן רחל.

זש"ב"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מויל. אליס בת פרידה. בתחן בת גילה רוחמה. הדר בת נחמה. זיווג הגון: אודליה וניר בני ציפורה.

סגולות וישועות

הרב יוסף חיים אוהב ציון שליט"א

מספר עניינים וסגולות מהספר 'כיפור בציון' של הרה"ג בן ציון מוצאפי, המבוססות על דברי הגאונים והמקובלים:

(1) מנהג טוב וקדוש לתת רימוני הספר תורה לילדים שעדיין לא הגיעו למצוות, שיניחום על גבי הספרי תורה בעת הוצאתם בליל כיפור, ויש לו סימוכין בכתבי הקבלה ובספרי המנהגים ובכך זוכים לאריכות ימים ויזכו לחכמה בינה ודעת בלימוד התורה הקדושה.

(2) **סוד עצום ותיקון נורא נכתב בספרי המקובלים ל כל איש שישתדל להניח שתי זרועותיו על הספר תורה, וינשקו 7 נשיקות, ויעשה כן בכל אחד מספרי התורה אם יוכל, ולפחות ינשק ספר כל נדרי.**

(3) **מעלה גדולה להזכיר את נשמות המתים ומתפללי בית הכנסת שנפטרו ונודרים נדבות לעילוי נשמתם בליל כיפור, ויעשו זאת רק להורים או לקרובים ביותר.**

(4) בקריאת שמע בלילה זה יכוין היטב ברמזים השייכים לעשרת הדברות, ויכוין שאם חטא ע"י הקריאה יתכפר לו.

תפילת ערבית של ליל יום הכיפורים הסתיימה בבית מדרשו של מרן ה'חזון איש' זי"ע. המתפללים עברו לפניו להתברך בשנה טובה ומתוקה. בין המתפללים עבר יהודי שהגיע אל מרן ה'חזון איש' כמה שבועות קודם לכן להתייעץ בעניני פרנסה, כאשר הבחין בו ה'חזון איש' עכבו ושאל אותו מה נעשה בענין הפרנסה והאם הצליח בפעולותיו? היהודי התחמק מלענות כי סבר שאין זה מן הראוי לעסוק בזוטות ביום הקדוש והנורא, ואף רמז על כך למרן זי"ע. אמר לו ה'חזון איש': **"לך אמנם אסור לעסוק בזה ביום כיפור, אבל עבורי זו מצוה..."**

וידועים דברי רבנו ישראל מסלנט זצ"ל: **"הגשמיות של השני היא הרוחניות שלי"**.

וכבר אמרו גדולי הדור כי אם יהודי עושה תענית דיבור ביום כיפור או הולך עם פרצוף שבור על חשבון השני, הרי שזה כמו בור ברשות הרבים, ומה אשמים בני המשפחה והסובבים שהחלטת להתחזק ולהתקדש, בעוד שהם מרגישים רע לידך עם פנים נפולות?

נזכור שה' רוצה את האכפתיות והדאגה, ונעזור ונדאג למשפחה ולבית!.

הלכות והליכות

דינים ומנהגים לימי הרחמים והסליחות

שאלה: מאיזה גיל יש לילדים לצום ביום הכיפורים? ומה הדין בחולה או זקן - האם יכול לאכול ולשתות, ואם כן, כמה?

תשובה: עד גיל 9 - אין להתענות כלל, ואפילו אם רצו - מוחים בהם שיאכלו כרגיל, והגדולים חייבים לדאוג לקטן לאכול. **גיל 9 או 10** מחנכים אותם לתענית שעות. כיצד? אם היו רגילים לאכול כל בוקר בשעה שמונה, יאכלו בשעה תשע או עשר, כפי כוחם. **גיל 11** - אע"פ שמעיקר הדין היה מצוה לחנכו מגיל זה לתענית, מכל מקום בזמנינו שירדה חולשה לעולם, יתענו עד חצות יום (12:30 בערך), ואם אינם יכולים, רשאים לאכול קודם חצות. **בר מצוה** - נער בן 13 שנה ונערה בת 12 הרי הם כגדולים וחייבים להתענות מהתורה. ואם הם חלשים, ישאלו רופא. ולא יחמירו עליהם.

חולה שיש בו סכנה - שקבע הרופא שאם יתענה - יש חשש סכנה, הרי שחייב לאכול ביום כיפור, ואסור בתענית, ואם התענה - חייב כפרה. ואף אם החולה טוען שיכול לצום, והרופא קבע שזה סכנה - אסור לו לצום. ואף שאין הסכנה מיידית, אלא תוכל להגיע אח"כ, צריך לאכול, שפיקוח נפש דוחה את כל התורה. ולהיפך, אם הרופאים אומרים שיכול לצום, והוא מרגיש שאינו יכול ועלול לבוא לסכנה - מותר לו לאכול.

כיצד מאכילים את החולה - האוכל בכיפור 36 גרם בזמן של 7.5 דקות חייב כרת, ובשתייה: 40 גרם ב-3 שניות. לכן, יש לחולה להכין פרוסות של 30 גרם, וכל 10 דקות יאכל פרוסה כזו, וישתה כ-35 גרם כל כמה דקות עד שיירגע.

כיפור אצל הצדיקים

בפרוס עלינו היום הקדוש, עלינו לזכור כי בראש ובראשונה עלינו לבקש מחילה מבני ביתנו, בהם יתכן ופגענו הכי הרבה, ובפרט להיזהר ביום הקדוש בעצמו לדאוג אחד לטובת ורווחת השני.

צללי ערב קרבים, והנה היום הקדוש, יום הכיפורים, עומד לחול על עם ישראל באהבה. הגה"צ מזוועיהל זי"ע יוצא מביתו הדור בלבשו, עטור בטליתו, כולו לבן, אל עבר בית המדרש לתפילת 'כל נדרי'. והנה הוא רואה כי בביתו של יהודי התפוצץ צינור מי שופכין. מיד הזדרז הרבי והזמין בעל מלאכה שיתקן את הצינור. הרבי לא הסתפק בכך, הוא נחלץ לעזור לבעל המלאכה, גרף את מי השופכין, ולא עזב את המקום עד שהתיקן הושלם.

אחד החסידים שעבר במקום וראה שהאדמו"ר עוסק במי שופכין בערב היום הקדוש, כשהוא לבוש בקיטל לבן ובטלית הדורה, הזדעזע, וההין לשאול את האדמו"ר על מעשיו. **"אני עושה כעת את מה שעשה הכהן גדול לפני ולפנים - לגמול חסד ליהודי, הרי זה כהקטרת קטורת בקודש הקדשים"**. עלינו לעשות חשבון מה יותר חשוב ורצוי בשמיים: האם להניח יהודי לבד בצרתו, או להתפלל ברוגע ובשלווה ביום הכיפורים?!

מה יותר גדול מכיפור?

הזמן: ליל כיפור, קודם תפילת כל נדרי המצמררת. הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל עמד ועורר את הקהל בבכי ואמר: כתוב בפסוק: "נפלה נא ביד ה' כי רבים רחמיו, וביד אדם אל אפולה" (שמואל ב' כד יד). כי על 'הנפילות שביד ה' - העבירות שבין אדם לבוראו, הרי רבים רחמיו לחמול על האדם, וזה 'נפלה נא ביד ה' כי רבים רחמיו', אך 'ביד אדם אל אפולה' - אלו חטאים שבין אדם לחברו, זכה אותי שלא אפול בהם, כי אין הקב"ה מכפר ביום הכיפורים על עוונות האדם עד שירצה את חברו". ומכאן נהגו בכל בתי הכנסיות להכריז לקהל קודם תפילת כל נדרי שימחלו איש לרעהו.

גם אם אתה מורה בכיתה, מנהל בית ספר - אם פגעת באופן אישי בתלמיד וגרמת לו שברון, בורא עולם מצפה שתפייס אותו. האם מזהים אנו היום את ילדי החמד שעזבו את מוסדות החינוך הטהורים בגלל יחס מנוכר ומשפיל של איש חינוך?

סיפר הרב משה צורן שליט"א: "המעשה המדהים הבא אירע לפני שנים בודדות בבית הדין בעיר 'חולון'. אל בית הדין הגיעו ל'דין תורה' צלם חתונות שתבע את החתן בחתונה שצילם. "צילמתי את החתונה של הזוג, אך בסיום החתונה החתן מסרב לשלם לי את הסכום שנקבע מראש", אמר הצלם.

"אינני מוכן לשלם לצלם את כל הסכום", השיב החתן לדיינים, "כיוון שהצלם לא עשה את עבודתו כראוי, ומדוע? ישנם רבנים חשובים רבים אשר הגיעו לחתונה, אך הוא לא צילם אותם, וכיוון שכך אין לי שום מזכרת מגדולי התורה שהיו. הדבר גורם לי צער עמוק, ולכן אינני מוכן לשלם את כל הסכום, אחר שלא עשה את עבודתו נאמנה".

הצלם לא נותר חייב ואמר: "הסתובבתי באולם לצלם כל אירוע ואדם, אך...

ולאחר כמה ימים אירע נס גדול - האשה שלפני ימים ספורים הפכה משותקת, החלה להזיז את איברי גופה בזה אחר זה, עד שהכל ראו בנס שחזרה להתהלך ברחובה של עיר כאחד האדם".

סיים הרבי מסקולען את המעשה וחתם: "מדוע הנני מספר לכם זאת? - כדי שתדעו ותבינו כמה בשמיים מקפידים ומחמירים בצער של השני. ואף אם הלה עובד אצלך, או הוא בנך - עליך להיזהר באיזה צורה אומרים

את הביקורת. כי אף אם צריך לבקר אותו, אמור לו בדרך זהירות, באופן של ניחותא, להזהר מאד בכבוד רעך".

אין לאדם מושג כמה צרות יכול הוא לחסוך מחייו אם רק ינהג בהכנעה וכבוד עם כל אדם. גם אם אחד המתפללים העיר לך בבית הכנסת ובאותו רגע התפרצת עליו בחזרה בצדק ועזבת את בית הכנסת? דע לך, זה לא שווה. מאז, כל הקטרוגים רובצים על הפוגע, וכי אלוקים יבקש את הנרדף, הגם אם הינו רשע!.

מרן הרב שטיינמן זצ"ל העיד כי ברוב ככל המקרים הקשים שפגש בחייו של מחלות, עיכובים בשידוכים, בפרי בטן, מקרי אובדן - רובם ככולם הגיעו לאדם על כך שפגע וציער נשמה של יהודי, ובשמיים תובעים את עלבונו, יהיה הפוגע אשר יהיה! כמה צריך להיזהר!.

סיפרו את המקרה המצער לאדמו"ר ה' שר שלום' מבעלזא זצ"ל. הצדיק שמע זאת והורה להם להביא את האשה הצעירה לביתו בעת הדלקת נרות בערב שבת, אשר ידועה כשעה של שעת רצון. ובאמת כך היה. מיד אחר הדלקת הנרות בביתו של השר שלום מבעלזא, פנה הצדיק אל האשה ושאלה: "הרי ידוע כי אין הקב"ה חשוד לעשות דין וצרה לאדם בלא שהאדם עשה דבר לא טוב והתחייב בעונש. האם ידוע לך על מעשה קשה שעשית אשר בגינו קיבלת את הסבל הקשה הזה?".

"אינני זוכרת מעשה רע וקשה שעשיתי", השיבה בבכי. "אולי פגעת במישהו?", הוסיף הצדיק לשאול. "לא, לא פגעתי מעולם במישהו", השיבה בביטחון. לפתע, שתק הצדיק כמה רגעים ואז פתח פיו בדברי נביאות של ממש: "לפני זמן מה היתה לך עובדת צעירה בחנות אשר היית המנהלת שלה והערת לה על צורת עבודתה. אותה נערה היתה מקבלת את שכרה בצורה מלאה, אך עקב היותה נערה יתומה, היא נפגעה כל כך באחת הפעמים מצורת הערה שלך כלפיה, וברחה מהעבודה ולא חזרה מאז. ודעי לך, כי מותר להעיר הערות כשצריך, אך צריך לדעת איך עושים זאת באופן שהשני לא יפגע באופן אישי מכך!".

האשה המשותקת שמעה זאת ופרצה בבכי. "אמת, לפני כמה שבועות הערתי לעבודת הצעירה, שברחה מהעבודה בבכי ומאז לא חזרה", אימתה את רוח קודשו של הרב. "מה עליי לעשות?", התחננה אל הרב. "אם תקבלי על עצמך להיזהר בזהירות יתירה לא לפגוע באף אדם - הגזירה תתבטל מעליך ומהשמיים ירחמו עליך. כי כל השיתוק הגיע לך בגלל הצער והבכי שגרמת לאותה נערה יתומה".

היא התחייבה באותו מעמד להיזהר להבא בכבודו של כל אדם.

מה יותר גדול מכיפור?

לתדהמת כולם, אב בית הדין סירב, ואמר שכיוון שלא רצה - פספס את ההזדמנות. אלא, שהחתן לא וויתר וכדי להראות שהוא מתכוון לכך ברצינות וחוזר בו מדבריו לחלוטין, הוא הוציא מיד מכיסו צ'ק כדי לשלם לצלם, **"ובלבד שייתן לי הרב את ברכתו היקרה"**.

אב בית הדין שתק כמה רגעים והרהר מעט. **"בסדר, תשלם לצלם את כל הסכום, ואני אברך אותך שתזכה לפרי בטן. אך גם את האברך המתלמד שמסר נפשו והיה מוכן לשלם לצלם את הכסף ובלבד שיזכה בפרי בטן, אני אברך שתזכה אחותו עוד השנה לפרי בטן, בריא ושלם"**.

הכל היו מרוצים מהפשרה: החתן כתב מיד צ'ק לצלם ונפרד ממנו בידידות, ואב בית הדין עמד בנוכחות הדיינים ובירך את החתן ואת אחותו של האברך, שיזכו עוד השנה להתבשר בבשרות טובות.

רבתיי, באותה שנה נפקדה הכלה אשת החתן בבת, וכמוה נפקדה אחותו של האברך אף היא באותה שנה בבת בריאה ושלימה, אחר עשר שנים! של ציפייה ארוכה וקשה לפרי בטן. ('פניני עין חמד' ויחי תש"פ)

די! הגיע הזמן לעשות סוף לצרות בחיינו!. מחליטים כעת לסיים את הנתק הארוך של שנים עם המשפחה. עוצרים את השנאה עם השכנים, ומביאים להם עוגה עם ברכה מכל הלב. לוחצים את היד לשכן בבית הכנסת שנוף בי ליד כולם ומאז איננו מדברים! כמה שמחה תהיה באותם רגעים בשמיים, וכל הדיינים יתבטלו מעלינו ונזכה לרחמים גמורים!

בית הדין אל אחד הצדדים בתוספת ברכה כי אם יותר ולא יעמוד על דעתו, הוא יזכה לפרי בטן, ואם זה לא מספיק, הוא מסרב לקבל את הברכה. **הלם!**

באותו הזמן, נכח באולם בית הדין אברך שהגיע על מנת להתלמד כיצד נעשה דין תורה, ומיד כששמע את פנייתו של אב בית הדין לחתן, הוא התרגש מאוד ואמר: **"כבוד אב בית הדין, אני מוכן לשלם לצלם את כל תוספת התשלום שמגיעה לו מהחתן,**

ובתמורה לכך אני מבקש שהברכה של הרב לפרי בטן תחול על אחותי הנשואה. אחותי נשואה כבר 10 שנים ולא זכתה לילדים".

החתן, ששמע באותו רגע את בקשתו של אותו אברך מתלמד, הבין כי ברכתו של אב בית הדין אינה ברכה פשוטה, אלא שווה הרבה. הוא מיד חזר בו והכריז: **"אני חוזר בי! אני מסכים לדברי כבוד אב בית הדין ומוכן לשלם לצלם את כל המגיע לו ברגע זה, ובלבד שכבוד אב בית הדין יברך אותי ואת כלתי בפרי בטן"**.

אך לא הספקתי לצלם את כל הרבנים החשובים שהגיעו לחתונה, כיוון שהם הסתובבו בתוך הקהל הרב, ותוך כמה דקות עזבו את האולם ויצאו".

בית הדין שמע את הטענות והחל לדון ולחקור בצדדי הדין על פי כללי התורה. לאחר שבדקו את כל הצדדים, נשאר בית הדין בספק: מצד אחד החתן לא קיבל את העבודה כפי שדרש וציפה, מצד שני הצלם עשה כל אשר ביכולתו. על כן, מחוסר ראיות נשאר בית הדין בספק.

מה עושים? לאב בית הדין (הדיין הראשי) היה רעיון. הוא פנה אל החתן ואמר לו: **"ראה חתן יקר, הרי החתונה כבר היתה, וכעת אתה יוצא לחיים חדשים עם כלתך. הצעתי לך שתוותר לצלם ותשלם לו את כל הסכום שקבעתם ביניכם על עבודתו, ובזכות הוויתור בוודאי תזכה לחיים טובים עם רעייתך. אם תשאיר את הצלם עם צער וקפידא, הדבר לא יוסיף לכם לחיים"**.

אב בית הדין לא הסתפק בכך ואמר לו: **"ראה, אם תוותר לצלם ותשלם לו את כל הסכום - אברך אותך בנוכחות הדיינים שתזכה עם אשתך עוד השנה לפרי בטן"**.

שקט השתרר בבית הדין והכל חיכו לראות את תגובתו של החתן. אך לתדהמתם הרבה, החתן נעמד לעיני דייני בית הדין ואמר: **"איני מוכן לוותר לו, לא אשלם לו שקל נוסף על העוול, שנגרם לי"**.

הנוכחים בבית הדין היו המומים. לא בכל יום נשמעת פניה נרגשת מאב-

ברכת השנה תשפ"ו

המעוניינים להקדיש את כל העלוניים של שנת התשפ"ו לע"נ, בריאות, הצלחה וכו' - זכות חיזוק אלפי עלונים בשנה יעמוד לזכותכם. נא לפנות למספר: 0506-425-002

ההקדשה המרכזית

העלון מוקדש לרפואה והצלחה: שולה בת עיישה, שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה, רימה בת רינה. יעקב בן עזיזה. זיווג הבון: שירן בת חוה. לע"נ: דבורה בת חנום יוכבד.

בנק פאני (52) סניף 188. חשבון 58-58-74
לכתוב עבור עלון טוב לחסות בה. ניתן לקבל החזר מס

זכות כל העלוניים!

יעמוד לזכות הנשים הצנועות והצדיקות הסופרות מידי שבוע את העלוניים במשך שעות כל זכות זיכוי הרבים שייכת לכן! שתזכו לבריאות ושנה טובה ומבורכת!

**לקוראי העלון וכל בית ישראל
גמר חתימה טובה!**